

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Ludowość

w polskiej muzyce rozrywkowej

Il folklore nella musica leggera polacca

W Europie XIX wieku zaczęto poszukiwania źródeł rodzimych kultur. Na ziemiach niemieckich podania ludowe zbierał Josphe Herder. W Polsce Oskar Kolberg zebrał i opracował materiały etnograficzne i folklorystyczne (zwłaszcza pieśni ludowe), porządkując je według regionów. Badania terenowe rozpoczął w 1839 roku od Mazowsza, po czym prowadził je na całym obszarze dawnej Rzeczypospolitej przez pół wieku.

Nell'Europa del XIX secolo iniziò la ricerca delle origini delle culture nazionali. Nelle terre tedesche leggende popolari furono raccolte da Josphe Herder. In Polonia, Oskar Kolberg raccolse e curò materiali etnografici e folkloristici (soprattutto canti popolari), organizzandoli per regioni. Iniziò la sua ricerca sul campo nel 1839 con la Mazovia, poi la portò avanti su tutto il territorio dell'ex Repubblica delle due nazioni per mezzo secolo.

Folklor romantyczny

Romantycy chętnie sięgali po ludowe pieśni i opowieści, ponieważ fascynowała ich wyobraźnia gminna. Mroczny i dziwny świat ludowych legend, baśni, podań kusił poetów swoją zagadkowością i niejednoznacznością. Folklor pociągał urzekającą fantastyką, wizyjnością, bogatą mitologią, nieskalaną świeżością uczuć, niezafałszowaną sztucznością prawdy wypowiedzi lirycznej, bezwzględną oryginalnością, naturalnym związkiem z muzyką. Przemawiały do nich także proste prawdy moralne, przekonujące o tym, że każda wina musi zostać ukarana, a każda krzywda – pomszczona. W polskiej literaturze romantycznej mistrzem ballady był Adam Mickiewicz, który sięgnął do rodzimego folkloru oraz odtworzył ludowe opowieści i wierzenia.

I Romantyci erano appassionati di canti e leggende popolari perché affascinati dall'immaginario collettivo. Il mondo oscuro e strano delle leggende popolari, delle fiabe e delle favole tentava i poeti con il suo mistero e la sua ambiguità. Il folklore li attraeva con la sua fantastico accattivante, la sua ricca mitologia, la freschezza originale del sentimento, l'espressione artistica della verità dell'espressione lirica, l'originalità assoluta, la connessione naturale con la musica. I romantici erano anche attratti da semplici verità morali, erano convinti che ogni colpa deve essere punita e ogni ingiustizia vendicata. Nella letteratura romantica polacca, il maestro della ballata fu Adam Mickiewicz che attinse al folklore locale e rielaborò racconti e credenze popolari.

Folklor romantyczny

Zwrot ku temu, co proste i chłopskie cechuje czasy powojenne w Polsce. Rządy komunistyczne doceniały ludowość i wiejskość jako sprzeciw wobec przedwojennej inteligencji.

La svolta verso la semplicità e il contadino caratterizza il dopoguerra nella Polonia socialista. I governi comunisti valorizzarono la semplicità e la ruralità come opposizione all'intelligenza prebellica.

Zespół Ludowy Pieśni i Tańca "Mazowsze", stworzony w 1948 roku szybko stał się barwną wizytówką Polski za granicą. Po okolicach Mazowsza jeździ Tadeusz Sygietyński, który spisuje pieśni ludowe, opracowuje wykonania, szuka talentów po wsiach. Mira Zimińska-Sygietyńska zajmuje się przygotowaniem występów: szyje stroje, wymyśla układy taneczne.

Folklor stał się towarem eksportowym. Mazowsze charakteryzowały liryzm dziewczęcej pieśni i werwa, dzika witalność, cechująca cwał krakowiaka czy wir par krążących w oberku

Il folklore divenne un bene d'esportazione. La „Mazovia” era caratterizzata dal lirismo del canto femminile, dal brio e dalla vitalità selvaggia che caratterizzava il valzer del *krakowiak* o il vortice delle coppie che volteggiavano in un *oberek*.

L'Ensemble di canti e danze popolari "Mazowsze", creato nel 1948, è diventato rapidamente una colorata vetrina della Polonia all'estero. Tadeusz Sygietyński viaggia per la regione di Mazowsze scrivendo canzoni popolari, preparando spettacoli e cercando talenti nei villaggi. Mira Zimińska-Sygietyńska si occupa della preparazione degli spettacoli: cuce i costumi e inventa le routine di danza.

Mazowsze / Śląsk

Disco polo – popularny nurt piosenki cieszący się ogromną popularnością w we wioskach i małych miasteczkach.

Warstwę muzyczną charakteryzują najprostsze schematy harmoniczne, prosta melodia, która nawiązuje do tradycji ludowej muzyki wiejskiej, równomierny rytm. Brzmienie opiera się na dźwiękach syntetyzatora i elektronicznej perkusji. Ścieżką wokalną piosenek tworzonych wyłącznie w języku polskim są najczęściej melodramatyczne teksty o nieszczęśliwej miłości.

Folklor dzisiaj

Disco polo - una tendenza canora popolare che gode di grande popolarità nei paesi e nelle piccole città. La base musicale è caratterizzata dagli schemi armonici più semplici, da una melodia lineare che si rifà alla tradizione della musica popolare rurale e da un ritmo uniforme. Il suono si basa su sintetizzatori e batteria elettronica. La traccia vocale delle canzoni create esclusivamente in polacco è solitamente costituita da testi melodrammatici sull'amore infelice. Qualcosa di simile alla musica neomelodica italiana.

Neofolk – czyli "nowa muzyka ludowa" łączy tradycje wiejskie z brzemniami alternatywnymi: punkiem, rockiem i muzyką industrialną. W tematyce sięga po tematy fantasy i grozy, akcentując to, co w ludowości niesamowite, niewyjaśnione.

Il neofolk - o "nuova musica folk" - combina le tradizioni rurali con suoni alternativi: punk, rock e musica industriale. Dal punto di vista tematico, si avvicina ai temi del fantasy e dell'horror, enfatizzando il perturbante e l'assurdo nel folklore.

Folklor dzisiaj

„Nasza inspiracja wynikła z zainteresowań tańcem i muzyką. Każda z nas przez wiele lat należała do zespołów pieśni i tańca. Dla nas była to codzienność, stąd śpiew archaiczny i zamiłowanie do tradycyjnych instrumentów i strojów.”

Tulia – polski zespół muzyczny, wykonujący w tradycyjnej estetyce pieśni ludowej znane covery piosenek polskich i zagranicznych m.in. Depeche Mode i Metallica.

Tulia – gruppo musicale polacco che esegue note cover di canzoni polacche e straniere in un'estetica da canzone popolare tradizionale, tra cui Depeche Mode e Metallica.

"La nostra ispirazione è nata dal nostro interesse per la danza e la musica. Ognuno di noi ha fatto parte di gruppi di canto e danza per molti anni. Per noi era un fatto quotidiano, da qui il canto arcaico e l'amore per gli strumenti e i costumi tradizionali".

Folkowe interpretacje rocka

DE PRESS - polsko-norweska grupa muzyczna założona w roku 1980. Zespół łączy punk rocka z tradycyjną muzyką góralską spod Tatr. Łącząc punkową niezależność i postindustrialną awangardowość z elementami muzyki ludowej, zespół stał się symbolem alternatywy w Polsce lat 90.

DE PRESS - gruppo musicale polacco-norvegese fondato nel 1980. Il gruppo combina il punk rock con la musica tradizionale dei montanari dei Monti Tatra. Combinando l'indipendenza punk e l'avanguardia post-industriale con elementi di musica folk, il gruppo è diventato un simbolo della musica alternativa in Polonia negli anni Novanta.

Rockowe interpretacje folku

Dagadana – polsko-ukraiński zespół muzyczny założony w 2008 roku, łączący elementy kultury ukraińskiej i polskiej za pomocą jazzu, elektroniki czy world music

Dagadana – un gruppo musicale polacco-ucraino fondato nel 2008 che combina elementi della cultura ucraina e polacca attraverso il jazz, l'elettronica e la world music

Dagadana od początku grała zarówno utwory ludowe, jak i własne. Muzyka ludowa jest takim samym źródłem inspiracji jak jazzowa czy klasyczna. Ich kompozycje opierają się na zasłyszanych w domach dziadków pieśniach.

Fin dall'inizio, i Dagadana hanno suonato sia canzoni popolari che proprie. La musica popolare è una fonte di ispirazione così come il jazz o la musica classica. Le loro composizioni si basano su canzoni ascoltate nelle case dei nonni.

Kompilacje: folk i alternatywa

ZAKOPOWER

Zakopower – polski zespół wykonujący muzykę folkową z elementami rocka i jazzu

Zakopower – Gruppo polacco che esegue musica folk con elementi di rock e jazz

Oberschlesien – polski zespół muzyczny, wykonujący industrial metal. Cechą charakterystyczną grupy są teksty utworów tworzone w etnoleksie śląskim i koncentrujące się głównie na tematach związanych z Górnym Śląskiem.

Oberschlesien – Gruppo musicale polacco che esegue industrial metal. Una caratteristica del gruppo sono i testi delle loro canzoni, creati in etnoletto slesiano e incentrati principalmente su argomenti legati all'Alta Slesia.

Brathanki - polski zespół muzyczny, wykonujący muzykę z pogranicza folku, popu i rocka.

Brathanki - gruppo musicale polacco che esegue musica al confine tra folk, pop e rock.

Folk i alternatywa

- źródło muzycznej inspiracji;
- ucieczka przed mainstreamem;
- zwrot ku autentyczności;
- fascynacja ludową estetyką (zestroje, stopy akcentowe, tematyka);
- otwartość na improwizację (jazz i folk);
- postmodernistyczne zabawy motywami muzycznymi;
- włączanie instrumentów ludowych i brzmień do estetyki rocka

- fonte di ispirazione musicale;
- una fuga dal mainstream;
- una svolta verso l'autenticità;
- fascinazione per l'estetica folk;
- apertura all'improvvisazione (jazz e folk);
- gioco postmoderno con i motivi musicali;
- incorporazione di strumenti e suoni folk nell'estetica rock.

Dlaczego alternatywa?
